

A Kúria a dr.Pozsonyi Anikó ügyvéd által képviselt felperesnek az igazságügyi alkalmazott által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Fővárosi Bíróság előtt 40.P.23.532/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Ítéltábla 17.Pf.20.539/2011/5. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes által 14. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A jogerős ítéletben megállapított tényállás szerint a Legfőbb Ügyészség felperesnek az alperes (e per felperese) feloszlátására irányuló, valamint az alperesi szervezet tevékenységének felfüggesztésére és ellenőrzésére, felügyelőbiztos kirendelésére, az alperest a törzskönyvezéstől, a származási lapok kiállításától és a teljesítményvizsgálatok végzésétől eltiltó, továbbá a törzskönyvezéssel és a származási lapokkal kapcsolatos teljes dokumentációnak a Magyar Ebtenyésztő Szervezetek Szövetsége részére történő átadására kötelező és fegyelmi határozatok megsemmisítésére irányuló keresetét a Fővárosi Bíróság az ítéletével elutasította. A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla az ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, majd a jogerős ítélet ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán eljáró alperes neve a Kfv.IV.37.370/2006/9. számú részítélettel a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.286/2006/9. számú ítéletének a tevékenység felfüggesztésének elrendelését és felügyelőbiztos kirendelését elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezést helybenhagyó részét hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítélet ezen rendelkezéseit is hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot e körben új eljárásra és új határozat hozatalára utasította, míg egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A Fővárosi Bíróságnak az új eljárásban hozott és a keresetnek részben helyt adó ítéletét az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla megváltoztatta és a keresetet elutasította. A jogerős ítélettel szemben a felperes felülvizsgálati kérelmet

terjesztett elő, az azt elbíráló Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a 2009. június 16-án meghozott Kfv.III.37.094/2009/12. számú ítéletével a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.428/2008/17. számú ítéletét hatályában fenntartotta.

A felperes ebben a perben 18 millió forint kára megtérítésére kérte az alperes kötelezését a Pp. 2. §-ának (1) és (2) bekezdése, a Ptk. 78. §-ának (2) bekezdése és a Ptk. 349. §-ának (3) bekezdése alapján.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróságnak a keresetet elutasító ítéletét a felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az ítéletével helybenhagyta. A jogerős ítélet indokolása szerint az egyesület feloszlata és egyéb iránt indult ügyben - figyelembe véve a megismételt eljárást is - nem volt inaktív időszak, illetőleg a Pp. 2. §-a (3) bekezdésének alkalmazására alapot adó késedelem, a felperes pedig ténylegesen nem is az eljárás hosszát kifogásolta, hanem azt, hogy az ügy elhúzódására a jogerős ítéletnek az alaptalan hatályon kívül helyezése miatt került sor, ez azonban nem volt felülvizsgálható. A bíróság a jogerős ítélet indokolásában megállapította azt is, hogy a felperesnek az alkotmányos alapjogi sérelmekre hivatkozása megalapozatlan. Nem sérültek az alapeljárásban a felperesnek az esélyegyenlőséghez és az ügy pártatlan elbírálásához fűződő jogai és nem állapítható meg a bírói függetlenség sérelme sem amiatt, hogy a hatályon kívül helyezéssel végzés iránymutatást tartalmazott a bíróság részére. Nem sérült az igazságosság elve sem a felperes által állított jogcímtől való eltérés miatt. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy az alperesi számítógépes adatbázisból a felperesre vonatkozó ítélet külső személyhez való kikerülése nem értékelhető az alperes terhére az ebben való közreműködés bizonyítottága hiányában, és a már befejezett ügyben felmerült felperesi kifogás egyébként sem vehető figyelembe.

A felperes felülvizsgálati kérelme a keresetének helyt adó döntés meghozatalára irányult. A Pp. 2. §-a (1) és (3) bekezdésének alkalmazásával kapcsolatban a felperes arra utalt, hogy a kártérítési igény tekintetében elegendő annak bizonyítása, hogy alapvető jogait sérelem érte, ezt pedig a Római Egyezmény és az Emberi Jogi Bíróság gyakorlata alapján kell vizsgálni. Az 58/1995. (IX.15.) AB határozat szerint a felek hivatkozhatnak az Egyezményre, illetőleg az egyezmény által deklarált alapvető jogokra és jogos a felperes elvárása, hogy a nemzeti bíróságok ugyanazon szempontok szerint ítélik meg a kifogásolt eljárást. A felperes az alkalmazandó Emberi Jogi Bírósági precedensekre hivatkozással kiemelte, hogy a bíróság a döntéseivel (a alperes neve Kfv.III. és Kfv.IV. tanácsa) teljes mértékben a végrehajtó

hatalom érdekeit szolgálta, figyelmen kívül hagyva a kialakult joggyakorlatot, illetőleg az egyesületi formában végezhető tevékenységgel kapcsolatban a 47/2008. (IV.17.) AB határozatban kifejtetteket. A felülvizsgálati kérelem szerint tehát a jogerős ítélet több okból is törvénysértő, e körben a felperes részletesen - a jogszabály indokolására is kiterjedően - elemezte a Pp. 2. §-ának (1)-(4) bekezdésében, az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (Etv.) 2. §-ában és 17. §-ában foglaltakat és arra a következtetésre jutott, hogy az alperes Kfv.IV. tanácsa az Alkotmány 63. §-ába és az Egyezmény 11. cikkelyébe ütköző alapjogsértést követett el, amikor az egyesületi autonómia alkotmányellenes korlátozásának célzatával és az Etv. 2. §-a (3) bekezdésének kiterjesztő értelmezésével új eljárást rendelt el. A felperes szerint mindez nem felel meg a tisztességes, független, pártatlan és igazságos bíraskodás elveinek, miként az sem, hogy a bíróság az államhatalom képviselője keresetének úgy ad helyt, hogy téves jogalapot állapít meg, amely folytán még 38 hónapig folytatódik az egyesületi autonómia alkotmányellenes korlátozására indított per. A felperes álláspontja szerint iratellenes a jogerős ítéletnek az a megállapítása is, hogy a Kúriának a hatályon kívül helyező döntésébe foglalt utasításai nem a per mikénti eldöntésére vonatkoztak. A Kfv.IV.37.370/2006/9. számú részítélet indokolásának egyes részeit kiemelve a felperes a felülvizsgálati kérelmében ezzel ellentétben azt állítja, hogy a Kúria az ügy érdemi elbírálására adott utasítást az alsóbb fokú bíróságnak. A felperes szerint a jelen pert másodfokon elbíráló tanács ítélete törvénysértő azért is, mert túlterjeszkedett a felperes keresetén, az ugyanis nem terjedt ki a Fővárosi Bíróság 8.P. tanácsa tevékenységének megítélésére. A felperes hivatkozott továbbá arra, hogy a Kfv.IV. tanács eljárása nem felelt meg az igazságos bíraskodás követelményének, mert a Kúria bírától elvárható volt, hogy ismerjék a jogszabály tartalmát, amely alapján ítéleznek, a nyilvánvalóan téves jogszabályértelmezés pedig a fél alapvető jogának sérelmét jelenti, amely a méltányos kártérítési összegre alapot ad.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte, álláspontja szerint a jogerős döntés a bizonyítékok megfelelő, körülmekintő mérlegelésén alapul és a kifejtett indokok is helytállóak.

A Pp. 270. §-ának (2) bekezdése alapján a Kúria azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból jogszabálysértő-e.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felperes a keresetének helyt adó döntés meghozatalára irányuló felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítéletet a Pp. 2. §-a (1) és

(3) bekezdésének megsértése miatt tartotta jogszabálysértőnek, ezért a felülvizsgálati eljárásban a Kúriának kizárólag azt kellett vizsgálnia, hogy a jogerős ítélet e körben a felülvizsgálati kérelemben kifejtettek miatt jogszabálysértő-e.

Nem vitatható, hogy az igazságszolgáltatás három alapelvét, a felperesnek a bírósághoz forduláshoz való jogát, a tisztességes eljáráshoz és a jogviták ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény 6. cikkének 1. pontja tartalmazza, amely szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyét a törvény által létrehozott és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja. A Pp. 2. §-a ennek megfelelően a bíróság feladatává tette, hogy a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse. A perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jog sérelme teremt alapot a méltányos elégtételt biztosító kártérítésre a Pp. 2. §-ának (3) bekezdése alapján. A bíróságnak tehát ennek megfelelően azt kellett vizsgálnia, hogy a felperes által hivatkozott jogsérelmek fennállnak-e, arra azonban a jogerős ítélet indokolásában a bíróság helyesen hivatkozott, hogy e körben az alapeljárásban hozott határozatok ésszerűsége, érdemi megalapozottsága nem vizsgálható felül. A Pp. 2. §-ának (3) bekezdésére alapított kereset ugyanis nem teremthet alapot egy korábbi peres eljárás érdemi felülvizsgálatára, adott esetben a felülvizsgálati eljárásban hozott határozat érdemi értékelésére. A Kúria ezért nem vizsgálta az egyesületi törvény érdemi alkalmazásával kapcsolatos és a korábbi peres eljárásra tartozó kifogásokat és egyetért a jogerős ítélet indokolásával a tekintetben, hogy az esélyegyenlőséghez és az ügy pártatlan elbírálásához való jog sérelmét önmagában a megelőzően eljáró bíróságoktól eltérő jogi álláspontból következő hatályon kívül helyezést tartalmazó döntés miatt megállapítani nem lehet.

A bíróság ezért helyesen a Pp. 2. §-ának (1) és (2) bekezdésében foglalt követelmények érvényesülése körében vizsgálta az alperes által a Fővárosi Ítéltábla 4.Pf.20.286/2006/9. számú ítéletét részben hatályon kívül helyező döntést és megalapozottan állapította meg, hogy a jogvita tárgyát, természetét az eljárás egyedi körülményeit értékelve a per egészére tekintettel a Pp. 2. §-a (3) bekezdésének alkalmazására alapot adó jogsérelem nem áll fenn.

A másodfokú bíróság részletesen vizsgálta, hogy a felperesnek sérültek-e az általa hivatkozott alapjogai. Az esélyegyenlőség és a pártatlanság sérelme körében a jogerős ítélet megalapozottan és a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályi rendelkezések megsértése nélkül állapította meg, hogy nem a társadalmi

szervezettel szembeni előítélet, illetőleg jogszabálysértő módon új jogcím indokolta az új eljárás elrendelését, hanem az alperesnek a megelőzően eljáró bíróságoktól eltérő jogi álláspontja, amelynek folytán a jogszabály által szabályozott eljárásjogi lehetőségével élt. A jogerős ítélet indokolása e körben teljes körű, azzal a Kúria egyetértett.

A felperes alaptalanul hivatkozott a bírói függetlenség sérelmére is, mert nincs szó az ügy érdemi elbírálására történő utasításról. A Pp. 275. §-ának (5) bekezdése alapján, amennyiben az alperes felülvizsgálati eljárásban hozott határozatában az első- vagy a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja, a hatályon kívül helyező végzésben az új eljárás lefolytatására vonatkozóan kötelező utasításokat ad, ez tehát a törvény által biztosított jogi kötelezettsége. A Kúriának a hatályon kívül helyező végzés indokolásában kifejtett utasításai nem sértették a felperesnek az ügye pártatlan eldöntéséhez való jogát.

A felperes az Alkotmány 57. §-ának (1) bekezdése alapján hivatkozott az igazságosság elvének sérelmére is. A másodfokú bíróság ítéletének indokolása részletesen kitért arra, hogy a felperes az általa vitatott két ügyben mire alapozza az igazságosság elvének megsértését, és a másodfokú bíróság helyesen állapítja meg, hogy miután az érdemi döntés nem bírálható felül, csupán az volt vizsgálható, hogy az alperes vitatott ítélete megfelelt-e a Pp. 221. §-a (1) bekezdésében foglalt eljárásjogi követelményeknek, vagyis a döntésből a tényállás és a döntés alapjául szolgáló jogszabályok megállapíthatók-e. A vitatott döntés indokolása a jogszabályi követelményeknek megfelelt, miként ezt a felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet indokolása helyesen tartalmazza.

A kifejtettekre tekintettel a bíróság a jogerős ítéletben megalapozottan, a felperes által vitatott peres eljárások adatait körültekintően és részletesen értékelve helytállóan állapította meg, hogy a felperest nem érte alapjogi sérelem, nem sérült a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való joga, így nem volt olyan jogsérelem, amely a Pp. 2. §-ának (3) bekezdése alapján méltányos elégtételt biztosító kártérítésre adna alapot. A keresetet elutasító jogerős döntés a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okok miatt nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül meghozott határozatával a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes perköltséget nem igényelt, ezért erről rendelkezni nem kellett. A felülvizsgálati illeték viseléséről szóló rendelkezés a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-án alapul.

Budapest, 2012. április 25.

*Dr. Havasi Péter s.k. a tanács elnöke, Dr. Udvary Katalin s.k.
előadó bíró, Dr. Erményi Lajos s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

kúriai tisztviselő

HM